

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
CASOPISU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JULY 29, 1953

STEVILKA (NUMBER) 149

Nov grob

WILLIAM BRYANT

Po mučni bolezni je umrl na svojem domu William Bryant, stanujoč na 555 E. 241 St. Delal je nad 25 let pri Eaton Axle Co. Tu zapušta ženo, tri otroke, brata in tri sestre. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 2.30 uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda.

Taft še ni zdrav

NEW YORK, 28. julija — Ohijski senator Robert Taft je prvotno nameraval zapustiti bolnico jutri, 29. julija in oditi v prestolico v Washington. Odhod je bil odločen, to pa radi tega, ker si zdravniki glede njegovega zdravstvenega stanja senatorja Tafta še niso na jasnem. Zdravstveno stanje Tafta se je namreč poslabšalo tako, da vzbuja v zdravniških in političnih krogih resno zaskrbljenost radi osebe senatorja Tafta.

Zadnji zdravniški buletini javljajo, da je stanje senatorja Tafta resno. Žena in dva sinova so ob bolniški postelji. Sin William, ki je ameriški poslanik na Irskem, je na poti v Ameriko. Računa se, da se Taft ne bo mogel več pečati s politiko. Računa se celo z možnostjo, da umre in se spravlja v kombinacijo njegovega namestnika, oseba clevelandskega župana Burkeja.

SODIL SE JE SAM

PITTSBURGH, 27. julija — Francis Finn, star 26 let, je bil kot delavec zaposlen v gradbenem podjetju Charleston. Radi pijanosti in kar je z njo v zvezi, ga je policija aretirala. V policijskem zaporu se je Finn obesil.

600 DELAVCEV

ODSLOVLJENIH

CANTON, O., 28. julija — Tukajšnja družba Timken Roller Bearing Co. je odslavila tekom zadnjih dveh tednov 600 delavcev, 300 nadaljnjih delavcev pa še čaka odslovlitve v kratkem. Družbin predsednik William E. Umstaadt pravi, da je vzrok okrnitvi zastoj v avtomobilski in drugih industrijah, ne pa radi premirja na Koreji.

Zenski odsek farne SNPJ

Članice ženskega odseka farne SNPJ so vabljen na redno sejo v četrtek zvečer ob 7.30 uri v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pred tednom pri Mr. in Mrs. Ludwig Marsich, 18670 Melville Rd., in jima pustile krepkega sinčka. Tako sta postala poznana Mr. in Mrs. Jerry Marsich, 1245 E. 59 St., osmičletni oče in stara mati, in Mrs. Andrew Virt z Eddy Rd. pa šestletni.

Pred odgoditvijo kongresa: Mnogo nerešenih vprašanj!

WASHINGTON, 28. julija — S koncem julija naj bi se odložil kongres v svojem zasedanju. Kongresniki posebno pa republikanski voditelji trdijo, da se zasedanje kongresa če bi bilo potrebno končno lahko podaljša za nekaj dni. Dvoje vprašanj pa očitno ne bo rešenih in to je — povišana poština in novi naseljenci v Ameriko.

Federalna pošta dela pasivno. Povišana poština za en cent pri pismih in druge povišane pristojbine naj bi prinesle v federalno blagajno \$240,000,000. Temu povišanju se protivijo ameriške ljudske in delavne organizacije, v kongresu pa mnogo demokratov. Tudi zbrani material v posameznih odborih ne nudi dovolj opore za končno glasovanje v kongresu o tem predlogu. McCarran je trdovraten

Danes se je senator McCarran oglašil k besedi in ponovil svoje stališče, da ne bo dopustil nove izredne kvote 240,000 novih naseljenecv v Ameriko, kakor to za prihodnji dve leti predlaga predsednik Eisenhower. McCarran je avtor novega ameriškega vselitvenega zakona, ki je v veljavi od 21. decembra 1952. Vendar pa bi znal ta zakon v neki kompromisni obliki dobiti svojo končno veljavno moč še tekom zasedanja. Računa se namreč s tem, da bo predsednik Eisenhower v zadnjih dneh povabil k sebi McCarrana in druge republikanske voditelje ter skušal doseči kompromis v tem vprašanju.

Omenili smo že, da se hoče federalna vlada republikanske večine v kongresu znebiti raznih podjetij, ki so jih ustanovili Rooseveltovi demokrati, ker je šlo za splošno korist in za ameriško narodno obrambo. Federalna vlada razpolaga z 29 tovarnami za izdelavo umetnega gumija, ki pride v poštev v obrambene namene predvsem v vojnem času. Stroški postavitev teh tovarn so stali federalno vlado pol milijarde dolarjev, sedaj pa se hočejo ponuditi v nakup za \$167,000,000.

WASHINGTON, 29. julija — Danes bo glasoval ameriški senat o tem koliko novih beguncev naj pride v Ameriko v naslednjih treh letih. Eisenhower je predlagal število 240,000. Spodnja zbornica je včeraj sprejela število 217,000. Kot rečeno, danes glasuje senat o tem vprašanju.

Z obiska

Mr. Anton Vičič, 1201 Norwood Rd., ki je uposlen v Malenkovski mesnici na Norwood Rd., se je včeraj po treh mesecih vrnil domov z obiska rojstnega kraja.

POJAVI MNOGOŽENSTVA V AMERIKI

V mestecu Short Creek v Arizoni je mestna policija napravila svojevrstno, pa potrebno preiskavo in izvršila z njo združene aretacije. Šlo je za 36 moških, ki je imelo 86 žena, v tem mnogoženstvu pa se je rodilo 263 otrok. Gre za slučaj mnogoženstva.

Nadaljnja preiskava je dognala, da so se deklice stare 15 let silile v mnogoženstvene zakone. Za mnogoženstvo so bili moški, ženskam pa se je mnogoženstvo protivilo. Zaprti moški se izgovarjajo s tem, da so pristali vere mormonov. Mormoni, ki so se kmalu po svojem nastanku pred kakimi 120 leti pojavili tu-

Koliko je uničev

WASHINGTON, 28. julija — Ameriškega unijsko organiziranega delavstva je v resnici več, kakor pa se je na vrhovih delavskih unijski od sedaj izkazovalo. Unija A.F.L. bi naj imela kakih osem milijonov, unija C.I.O. kakih pet milijonov članstva. V resnici pa tako imenovane lokalne unije niso izkazovale pravih števil članstva, to pa radi tega ne, da jim ni bilo treba pošiljati del vplačane članarine unijski centrali. Ko se je izvršil pregled, se je ugotovilo, da ima samo unija A.F.L. 10,600,000 članstva. Tudi pri uniji C.I.O., če se bo pravilno sestelo vse članstvo, bo število pet milijonov visoko prekoračeno. Verjetno je, da se ameriško organizirano delavstvo, če prišetejemo še železničarje in Lewisove rudarje, že bliža številki—20,000,000.

De Gasperi je padel

RIM, 28. julija — Ko je ministrski predsednik De Gasperi zahteval zaupnico za svojo politiko, je dobil za sebe 263 protipa 282 glasov. To se pravi nezaupnico, in je moral odstopiti. Vdihlo bo posle predsednika vlade do nove vlade. Možnosti razvoja italijanske vladne krize so naslednje: Ali De Gasperi poskuša znova ali kak drug član demokracije. Ali drug politik, ki naj sestavi koalicijsko vlado. Ali razpust zbornice in nove volitve.

KRUH SE DRAŽI

Danes je podjetje Laub šlo za tistimi, ki so včeraj podražili ceno kruha za en cent pri štruci. Nekateri velike pekarnice ki, se pečajo s peko le na debelo, zatrjujejo, da one kruha ne bodo podražile. Tiste pekarnice pa, ki so kruh že podražile, se pri tem izgovarjajo na višje produkcijske stroške, predvsem delavske mezd.

Preselitev

Poznana Mr. in Mrs. Joseph Birk sta se preselila iz 13814 Alder Ave., E. Cleveland, na 8012 St. Clair Ave., kjer vodita gostilno že nekaj časa. Njuna telefonska številka je HEnder-son 2-2759.

STEVILKE GOVORE— GROBOVI TULIJO ...

Ameriško obrambeno tajništvo ceni, da stanejo Združene države stroški vojne na Koreji \$15,000,000,000. Omenja se tudi številka \$20,000,000,000. Prva svetovna vojna je stala Amerika \$25,000,000,000. Druga svetovna vojna pa \$323,623,501,000. Trdi se, da bo za obnovo južne Koreje treba dati zopet nadaljnjo milijardo. Trdi se pa tudi, da Amerika ali vojno dobi, ali vojno zgubi, ali se pomiri, končno vedno plača vse stroške ...

In človeški davek? Koliko je bilo mrtvih in ranjenih, se ne bo nikdar točno vedelo. Zadnje poročilo obrambenega tajništva navaja, da je imela Amerika na Koreji 139,272 žrtev, med temi 24,965 mrtvih. Žrtve zadnje velike komunistične ofenzive neposredno pred podpisom premirja v teh številkah niso započena.

Združene narode naj bi imeli na Koreji okroglo 336,772, obojni komunisti pa 1,885,000 žrtev. Številke se lahko zapisejo, vendar je gotovo, da je bila vojna na Koreji ena najbolj krvavih. Kaj je še pokazala vojna na Koreji sprčo modernega vojevanja, zlasti bombardiranja?

Da je najbolj trpelo civilno prebivalstvo. Predsednik Eisenhower ceni, da je prišlo okrog enega milijona južnih civilnih Korejcev ob življenje ...

EISENHOWER SE VRAČA

RIO DE JANEIRO, 28. julija — Milton Eisenhower, brat ameriškega predsednika, je končal svoje študijsko potovanje po južni Ameriki in danes z letalom odletel nazaj v Združene države, kjer bo svojemu bratu predsedniku Eisenhowerju podal svoje poročilo o vtisih iz Južne Amerike.

UMRL V STAROSTI 127 LET

NEW BRITON, Conn., 28. julija — Neki Isaac Alkas je umrl v starosti 127 let. Preživela vdova je stara 90 let. Alkas je po rodu Iranec in je prišel v Ameriko pred 50. leti. Pred 27 leti je onemogel in se je moral podaliti v hiralnico.

Zopet doma

Mr. Tony Perušek se je 16. julija povrnil z obiska v stari domovini k svoji družini v Wiloughby, O. Tone, ki je poznan kot izvrsten pevec, vodi gostilno Town House Bar na 3975 Erie St., Willoughby, O., kjer ga prijatelji in domačini lahko obiščejo, da se pogovorijo o velikih lepih in zanimivih stvari, ki jih je videl v Jugoslaviji. S seboj je vzel avto, s katerim je prevozil po Evropi 7,200 milj. Avto je kar dobro deloval, le pravi, da je imel delo z menjavo gumov (tajerjev) in sicer se mu jih je predrla nič manj kot 21. Tam je obiskal mater, sestro in brata, ki služi vojake, a je dobil dopust za sedem dni ko se je Tone nahajal na obisku. Od matere se je poslovil ravno na njen 60. rojstni dan, v nadi, da se zopet vidita. Obljubil je, da bo še več poročal o svojem potovanju v domovini!

S Kitajsko med Združene narode—to bo sedaj glavna zahteva komunistov

ZDRUŽENE DRŽAVE BODO TEJ ZAHTEVI NASPROTOVALE

WASHINGTON, 28. julija — Kaj bo mednarodno politično vzeto prva posledica premirja na Koreji—je vprašanje, ki se stavlja na ameriške senatorje. Ti odgovarjajo: Komunistična Kitajska se mora pripustiti med Združene narode. Amerika bo rekla—da ne. Pri tem svojem stališču pa se zaveda težav, ki jih bo imela s svojimi zavezniki predvsem z Veliko Britanijo, ki stalno vzdržuje redne trgovske stike s celinsko Kitajsko.

Dne 17. januarja se sestane skupščina Združenih narodov, da sestavi potrebne komisije, ki naj izvedejo doseženo premirje na Koreji. Kdo sme v te komisije? Zdi se, da bi Indija rada igrala vlogo, ona pravi posredovalno vlogo na Koreji. Južni Korejci Indiji absolutno nasprotujejo in označujejo sedanega predsednika indijske vlade Nehruja vsled njegovega socialnega dela in velikih notranjih reform v Indiji, za simpatizirajo komunistov. Zapadni blok, ki se je s 16 državami aktivno udeležil vojne na Koreji, očita Indiji njeno nevtralnost v časih in v krajih, kjer bi bilo treba dovesti tudi žrtve. Indija je dala Koreji za časa vojne na razpolago samo neki sanitetni oddelek. Indija torej kot nevtralna nima legitimacije, da bi ji pripadla odločujoča, četudi posredovalna vloga.

Med Združenimi narodi se računa s sigurnostjo, da bo zahtevala tudi Sovjetska zveza svojo sodelležbo pri sestavi raznih komisij. Toda vendar, tako se pričakuje, te težave niso najglavnejše. Povsem verjetno je, da bodo komunisti prišli na dan z zahtevo, da se Kitajska uvrsti med Združene narode. Kaj sedaj? Ministrski predsednik Churchill je potrdil, da je tudi on sam za to idejo potem, ko se ustaviijo sovražnosti na Koreji. Premirje na Koreji je doseženo. Britanski laboristi so absolutno za to, da pride komunistična Kitajska med Združene narode. Velika Britanija bo skušala pridobiti za to idejo tudi svoje domonijone, ki so člani Združenih narodov. Ali ne bo preživel zapadni blok ravno v tem vprašanju težko preskušnjo svoje povezanosti zlasti sprčo stališča Združenih držav, ki vstopu komunistične Kitajske med Združene narode absolutno nasprotujejo?

Posledice in ugibanja o premirju. V gospodarskem smislu: Ni bilo neposrednih bistvenih sprememb, tudi ne tendenc, da do teh sprememb pride. Glavna ameriška borza, ona v New Yorku, je kazala tendenco čakanja. Delnice so v podjetjih, ki so bila neposredno zavezana z dobavni na Korejo, lahko padle, ker po njih ni bilo izrednega povpraševanja. Ameriški gospodarski krogi trdijo, da bo konec sovražnosti na Koreji močnejše vplival na japonsko gospodarstvo, ki je bilo četudi kot posredovalec, velik dobavitelj materiala za Korejo.

V zvezi s premirjem na Koreji se ameriški politiki sprašujejo o domačih, notranjih, vojaških in političnih vprašanjih. Ali naj se zniža mesečni upoklic rekrutov? Računa se z možnostjo, da se mesečno lahko upoklic kakih štiri tisoč rekrutov manj, kot je bila dosedanja praksa. Ali naj se razorožimo? Predsednik Eisenhower in tajnik Dulles sta neposredno po podpisu premirja izjavila, da premirje na Koreji še ne pomeni miru niti na Koreji, kaj šele na Daljnem vzhodu in na svetu sploh. Opozarja se na to, da je Amerika napravila po zadnji svetovni vojni veliko napako, ko je svoje oborožene sile hitro razorožila, v istem času pa je Sovjetska zveza oboroženo silo še pomnožila. Če bi Amerika ostala radi previdnosti oborožena, slučajna Koreja najbrže sploh ne bi bilo. Tudi ta misel prevladuje: Če bi komunisti na Koreji prelomili premirje in znova začeli s sovražnostmi, naj se na Koreji na strani zaveznikov uporabi atomsko orožje.

Dogodki na Koreji sami Ta četrtek bo končano umikanje ene in druge armade iz sedanjih frontah položajev v zaledje, ki bo oddaljeno od bivše fronte en in en četrtil milje. To pa v smislu določil o premirju, da se umaknitev čet mora izvršiti v razdobju 72 ur, potem ko bo premirje podpisano.

in južno Korejo.

Za Ameriko bo važno vprašanje obnove Koreje. Gre za 2,500,000 brezdomcev, za 5,000,000 takih, ki so odvisni le od podpore in za obnovo ruševin, katere obnova sama bo zahtevala najmanj eno milijardo dolarjev.

Premirje se izvaja

SEOUL, 29. julija — Komisije so začele z delom, da se premirje izvede. Severni Korejci so obtožili Amerikance, da so njihova letala letela in streljala na fronto potem, ko so se sovražnosti ustavile. Takih kršitev, da je bilo osem. Zavezniki pravijo—obtožitve brez podlage.

Poveljnik general Clark smatra mir na Koreji za bodoče dejstvo. Odletel je v Ameriko, kamor prispe jutri v četrtek in to v San Francisco. V New Orleansu pa se udeležijo poroke svojega sina majorja Clarka.

V nedeljo odleti na Korejo državni tajnik Dulles radi razgovorov z Rheejem. Dulles je znova in znova zatrdil, da cena združenje Koreje ne more biti pripustitev Kitajske med Združene narode, kaj šele med Varnostni svet. Če bi bilo treba, bi se Amerika poslužila celo pravice veta.

92-LETNI OČE

CLINTON, Ia, 28. julija — Zdravnik John Hullinger je postal oče. Njemu je 92 let, njegovi ženi pa 32 let. Družini se je rodil sinček, ki tehta 11 funtov. Zdravnik Hullinger, ki je v svoji zdravniški praksi pomagal pri 3,000 rojstvih, je pomagal tudi pri porodu svoji ženi na domu. Zeli si še nadaljnjih potomcev. Kako pa ohraniti tudi na starost mladeniško moškost? Na to vprašanje odgovarja Hullinger: Samo delo in zopet nepretrgano delo!

Novorojenčka je oče Hullinger imenoval s svojim imenom John Hullinger, seveda, da je pristavil zraven priimka—mlajši.

ZAROTNIK ZOPER EISENHOWERJA

NEW YORK, 28. julija — Policija je aretirala Walterja Ericksona, doma v Harrisonu N. J., sicer uslužbenca neke newyorške restavracije.

Erickson je pisal predsedniku Eisenhowerju pismo, da ga bo ubil, če ne da atomske energije na razpolago ustanovam, ki se pečajo z raziskovanjem bolezni raka. Erickson je pismo priznal kot svoje, izročil pa je bil v nadaljnji postopek ameriški tajni policiji.

GREYHOUND UKRADEN

LEXINGTON, Ky., 28. julija — Neki mehanik železniške družbe Greyhound je ukradel in odpeljal autobus Greyhound, pa ga iz neznanega razloga pustil na križišču železnice in glavne ceste v bližini mesta Olympia. Vlak je naletel na autobus in ga presekal na dvoje. Mehanik—tat je bil izsleden in aretiran.

800.000 AMERIKANCEV BO SLEPIH?

Zdravnik Franklin Foote, ki je direktor vsenarodne zveze kako odstraniti oslepljenje vida trdi, da je kakih 800,000 Amerikancev, starih nad 40 let na tem, da oslepijo. Čez oko jim raste mrena; večina takih obolelih pa se tega niti ne zaveda.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PRVE "ZLOGLASNE" LASTAVICE?

(2)

Gospodarske napovedi so zelo kočljivega značaja. Če nastopijo svetovne gospodarske krize, vemo izkušenj, da splošnega zdravlila zoper njih ni. Zdi se, kakor da se v teh krizah večina držav ne znajde in se preda usodi, ki pravi, da naj krize ozdravijo same sebe.

Tudi napovedi kakšna bo gospodarska možnost v bližnji ali daljni bodočnosti, so redoma na trhli podlagi. Kakor vidimo pri nas doma v Ameriki, nastopajo optimisti, ki vidijo vse rožnato in pesimisti, ki gledajo črno. Vendar pa so neki znaki, ki sicer ob pojavih kadar nastopijo, ne vzbujajo težkih skrbi, so pa vredni, da jih registriramo, kakor tudi, da o njih vsaj nekateri razmislijo.

Gotovo je nadalje, da je posameznik v tako imenovanih gospodarskih depresijah sam zase brez moči. Velika depresija pred 20 leti ni bila samo tipični odraz Amerike. Bila je svetovna. Tudi države izven Amerike prizadete s to gospodarsko krizo, vladane pa po principih gospodarskega liberalizma, so morale poseči vmes z državno oblastjo v obliki denarja, formalnega zakona, raznih prepovedi in omejitev.

Nam gre v prvi vrsti za našo delavno moč in njeno bodočnost. Pravimo, da se za enkrat omejujemo le na registriranje gotovih pojavov; pri dajanju gospodarskih sodb je biti previden. Nedvojbeno je, da je trenutno na splošno vzeto zaposlenost na višku. Nedvojbeno je, da bo korejski slučaj vplival tudi na ameriško gospodarstvo, vsaj delno. Gre končno le za nekaj deset milijard dolarjev! Tudi v zvezi s tem vprašanjem se pojavljajo različna mnenja—preoptimistična in prepesimistična. Toda pri vsem tem nekaj drži, kar je v zadnjem času zbralo podatkov ameriško organizirano delavstvo in kar je vredno, da se registrira, sodbo pa naj si ustvari vsakdo sam:

Dejstvo je, da tudi federalna vlada ne more biti gluha na splošno delavsko zahtevo, da ne napravi gospodarski načrt, kako ne samo premagati gospodarske krize—depresije, marveč jih pravočasno odvrniti. Čisto konkretno pa ne moremo iti preko dogodkov, ki so se pojavili v zadnjem času v Ameriki. Ti pa so:

V državi Michigan so se izvršile v avtomobilski industriji redukcije delavstva. Podjetja Nash in Kaiser sta zaprla nekatere svoje obrate. Podjetja Chrysler, DeSoto in Dodge so omejila produkcijo. Podjetje Chevrolet je produciralo za 10% manj avtomobilov meseca junija, kakor pa jih je produciralo v mesecu maju. Prodaja avtomobilov je v malem zastoju. Enako električni produkti. Zbrani podatki nadalje kažejo na to, da je mnogo ameriških industrij prenasitenih s proizvodi; isti pojav zasledujemo tudi v ameriškem farmerstvu.

Gospodarski delavski strokovnjaki pravijo, da je premalo povpraševanja po blagu. Delno gre za visoke cene. Cene pa so v zvezi s kupno močjo prebivalstva. Kakor je bilo opaziti v zadnjem času, splošna tendenca cen ni v upadanju, marveč v naraščanju.

Če vzamemo v roke razne gospodarske magazine, ki sicer zastopajo stroge interese privatnega kapitalizma, se vsaj med vrsticami razbere, da prihodnje leto lahko predvidevamo neko nazadovanje v gospodarstvu. Stavljajo se že predlogi, kako naj se predvidijo tako imenovana javna dela, z drugimi besedami gradnja javnih poslopij, velikih cest in podobno, da bo zadovoljeno trenutni osnovni potrebi industrijske Amerike, da se vzdrži zaposlenost, ki je končno v korist tudi privatnemu kapitalu. Vsekakor kot povdarjeno tudi mi te pojave le registriramo. Glavna misel, ki se nam pri tem poraja, pa je gledana v luči ameriške delavne sile tale:

Republikanska federalna vlada hoče razbremeniti federalne urade vseh po njenem mnenju nepotrebnih nalog. Nepotrebna nadzorstva, nepotrebna upravljanja naj se ukinejo, naj jih prevzamejo zasebniki. Ali so časi v opisanih okoliščinah taki, da naj federalna vlada drži roke križem? Ista vlada, ki sicer po sili razmer predvideva neki gospodarski načrt, po katerem naj se v slučaju nujne sile začne z splošnimi javnimi deli, samo, da se ohrani polna zaposlitev? Ugotovitev je tale: Vlada, ki je sama v sebi razdvojena, popolnoma pa razklana s časom, v katerem živimo, ne more biti dobra; morda je le kopija zloglasnega Hooverja.

L.C.

Urednikova pošta**Vabilo na 11. Ameriško-slovenski dan v West View Park, Pennsylvania!**

HARWICK, Pa.—Spet se je približal za Slovence tukaj v Pennsylvaniji težko pričakovani praznik: Ameriško - slovenski dan. Praznovali ga bomo v nedeljo, 2. avgusta v krasnem West View Parku.

Odobor pridno dela in pripravljajo za ta dan, da bo dober program in da bodo posetniki dobro postreženi. Posebnost za nas tukajšnje Slovence je, da sta se od lanskega leta tukaj organizirala dva pevska zbora, to je mešan zbor "Prešeren" v Pittsburghu in moški pevski zbor v Claridgeu. Ti pevci bodo s svojimi nastopi gotovo razveselili posetnike.

Nastopili bodo tudi mladi fantje in dekleta s petjem in raznimi instrumenti. Dalje pričakujemo, da bo nastopil kot govornik slovenski kongresnik John A. Blatnik iz Minnesote.

Razume se, da tudi raznovrstnih okrepčil ne bo manjkalo.

Že pol stoletja in več živijo naši slovenski priseljenci tukaj, toda do pred nekaj leti smo bili skoro nepoznani, čeravno je težko najti bolj pridne in poštene ljudi kot so Slovenci. Ameriško-slovenski dan in naš slovenski radio-program pa sta nas lepo

predstavila širši javnosti.

V nedeljo 26. julija smo obhajali šestletnico, odkar imamo slovenski radio-program na postaji WLOA vsako nedeljo od 12. ure popoldne, do 1. ure popoldne. Ta program vodita naša dobro poznana Slovenca, Anton Rednak in slovenščini in Robert Jergel v angleščini. Če bi hoteli vse to naše delo opisati, bi vzelo preveč časa. Morda enkrat pozneje.

Pri tej priliki se želimo pri srčno zahvaliti vsem našim darovalcem, ki omogočajo, da vzdržujemo naš slovenski radio-program.

Za nedeljo 2. avgusta pa vabim vse Slovence in Slovenke, bivačice v primerni bližini, da pridejo na proslavo Ameriško-jugoslovanskega dneva v West View Park in pripeljejo svoje prijatelje s seboj. Slovenci in Jugoslavlani smo danes poznani in imamo tako zgodovino za seboj, da smo lahko ponosni nanjo. Če so drugi narodi ponosni na svoj izvor, imamo vso pravico, da smo na našega ponosni tudi mi. Pozdrav in na svidenje v nedeljo 2. avgusta!—Za Ameriško-slovenski dan:

Mary F. Prasnikar,
predsednica.

PA ŠE ENKRAT—VABLJENI STE!

CLEVELAND, Ohio—Pozna se, da so tu vroči dnevi, ko eden bolj kot drugi vzdihuje in jamarja kako neki je vroče. Kot da ne bi bilo dovolj, da se naši pogovori sučejo okrog "vročega" vremena, vidimo da se tudi naši dopisniki (z menoj vred) pečejo z njim. Najsibo en ali drugi časopis, ki ga te dni prebiram, vidim—vabljeni ste, pridite na naš piknik, v hladni senči košatih dreves se boste udobno počutili.

Nekako tako bo tudi v nedeljo, 2. avgusta ko bomo člani društva Naprej št. 5 SNPJ imeli svoj piknik na izletniški farmi SNPJ tam v bližini chardonskih hribov in dolin.

Prošlo nedeljo je tam imelo svoj piknik društvo V boj št. 33 SNPJ, ki je menda največje društvo SNPJ v našem Collinwoodu. Udeležba je bila prav dobra. Parkališče, ki je obsežno, je bilo napolnjeno, in ko bi bila prišla samo ena oseba v vsakemu avtu, bi se našlo lepo številno posetnikov. Upamo, da bomo tudi Naprejčani imeli v nedeljo tak poset.

Po več letih sem se prošlo nedeljo srečal na pikniku s stariim znancem Žugom z Warren, O. Pravil mi je, da ima lepo obdelan vrt, ter me tudi povabil na obisk. Morda se kaj kmalu zopet vidimo, medtem pa te vabim, Mr. Žug, priditi zopet v nedeljo k nam v poset. Pa tudi pripelje svoje znance in prijatelje, saj jih je polno Ižancev in drugih tam okrog, ki so radi veseli.

Pred dvema tedni sva se z ženo in njenimi starši nahajali na obisku pri prijateljih v Girardu. Pri Bogatajevih na Smithsonian St. je bila zbrana kar prijazna družba. John in Mary sta pred nedavnim slavila srebrni jubilej srečnega zakonskega življenja. Tedaj se je vršilo veliko slavlje v Slov. domu, a ta sestanek pa je bil nekakšno nadaljevanje tega slavlja. Prvi, katerega sem tam srečal je bil Jože Godec iz Collinwooda. S ženo sta prišla prejšnji dan, kakor je povedal, potem pa so se skupno z Bogatajevimi odpeljali v Pennsylvanijo, k stricu in teti Mrs. Bogataj. To sta Mr. in Mrs. Sivec, b. d. Francov, katerega sta potem s sinom Eddiejem prišla v Girard. Eddie, ki je s svojo ma-

mo lansko leto obiskal Jugoslavijo, je snemal slike zbrane družbe. Mr. Sivec je brat Mrs. Dežman z Smithsonian St. Je zelo družaben mož in čeprav smo se prvokrat videli, smo si imeli toliko povedati, da je ura prav hitro šla naprej. Tudi Mrs. Sivec je kaj prijazna, mnogo zanimivega je vedela povedati o svojem obisku v domovini in z Tonetom Nagodetom, ki se je pred tednom dni vrnil s svojega drugega obiska rojstnega kraja, sta menjala mnenja in drugi smo ju z zanimanjem poslušali. Upam, Tone, da utegneš priti v nedeljo, da se še kaj več pogovorimo—zadnjič je bilo premalo časa.

Andy in Frances Krivina sta bila z Mary in John Bogatajem na obisku pri John Jurcu v Sudbury, Canada, ki je brat Francos. Andy, ki se je sprave bal, da bo pot prenaporna zanj, se je pohvalil, da so se imeli tako na potovanju kot v Sudbury prav dobro. Iz slik, ki sta jih Frances in Mary kazale, je bilo videti, da so si znali poiskati zabavo. Domov grede so se ustavili v Detroitu, kjer so prenočevali in si nekoliko ogledali mesto. Kakor je pravil Andy, tam na severnem koncu Kanade je pokrajina šele v začetku razvijata, to je, nimajo tistih udobnosti in pripomočkov kot jih imamo tu, oziroma katerim smo tu vajeni, a prebivalci so očitno zadovoljni in nekateri delajo že po več desetletij v ondnotnih rudnikih.

Prošli ponedeljek so me pa presenetili z obiskom Mr. in Mrs. Frank Bahn ter njun nečak Andy Kocjan, vsi iz Niles, O. France je pred par tedni prišel nazaj s kratkega obiska Slovenije. Doma je s Skočjana na Dolenjskem, to je blizu mojega rojstnega kraja Bučika, in seveda sem bil vesel, da so se tu oglasili. Pri Bahnovih smo se že marsikdaj dobro imeli in tudi sedaj sem jim moral obljubiti priti kmalu tja, da se še kaj več pogovorimo o stari domovini. Pridemo gotovo, pa z nami pripeljemo, če bo le mogoče, tudi Mrs. Rose Verbič.

Tako sem torej opisal nekaj poleg običajnega vabila na piknik, ampak, vračati se moram zopet k pikniku in vabilu. Torej,

kaj bi bilo bolj lušno v nedeljo, kot pa da bi se vsi omenjeni snideli na farmi SNPJ, kjer bi se vam pridružili še Sharončani—Pepea in Joško Cvelbar, Lojz in Frances Cvelbar, Ančka in Tone Bogolin, Martin Trobentar in njegova žena, tudi ostali, ki so radi veseli v družbi?! Če bi vsi prišli—to bi bilo zopet veselo in lušno kot nekdaj! Da bi petja manjkalo—še za misliti ni, domov pa bi šli pomlajeno vsaj za deset let.

No, torej, kaj pravite, prijatelji? Še enkrat—vabljeni ste. Dajte si duška in prosti naravi, kjer lahko vriskate, da bo živahno odmevalo s bližnjih hribov, pokažite, da je v vas še življenje in da bomo še na mnogega leta žingali!

Louis Pir.

Lojze Županc:

Vražji kamen**Belokranjska pripovedka**

Na Sračku ob Kolpi je star mlin. V tem mlinu je nekoč živel star mlinar, ki je mlél rumeno pšenico in zlato debelačo, a kmalom, ki so prinašali mlet zrnje, ni jemal nobene merice. Za plačilo je vzel le toliko, kolikor so mu pomeljarji pač sami dali.

To je izvedel vrag. Ujezila ga je mlinarjeva poštenost, pa da bi ga naučil prevarljivosti, se je nekega večera nameril k njemu.

"Zakaj ne jemlješ kmetom merice kakor vsi drugi mlinarji?" je zarezal nad poštenim starcem.

"Zadovoljen sem pač s tem, kar mi sami dajo," je odvrnil srački mlinar.

"A jaz hočem, da postaneš prevarant, kakor vsi drugi mlinarji, ki kmetom jemljejo preveliko mero!" je vrag togotno tiščal svoje.

"Potlej se nisi na pravega namahnil," jo odkimal stari mlinar.

"Če nočeš delati tako, kakor sem rekel, ti bom zrušil malinico," je prišel groziti vrag.

"Pa jo zruši!" se je nasmehnil mlinar. "Bom pa drugo postavil, a poštenja mi ne moreš vzeti. Poštenje več velja kakor kup zlata."

"Zapomni si," je kričal jezljivi vrag, "že jutri polnoči bom v tvoj mlin treščil največjo skalo iz cerkviške loze!"

Potlej je še grdo zaklel in odšel.

Naslednji večer pa je stari mlinar sam odšel v cerkviško lozo. Preden je ura odbila polnoč, je že zaslišal, kako lomasti vrag po temnem gozdu. Mlinar je brž splezal na visoko smreko. In ko je vrag, optan z velikansko skalo, prišantal mimo, je mlinar odtrgal z veje največji češarek ter ga zalučal vragu na butico. . . . Vrag se je prestrašil, stresel skalo z grbače ter jo ucvrl, od koder je bil prišel.

Mlin v Sračku pa še danes stoji in melje kmetom pšenico in debelačo. Blizu vasi Cerkvišče pa je sredi loze velik kamen, ob njem raste najvišja smreka v gozdu, ki je zrastle iz češarka, s katerim je srački mlinar pogledal vraga v beg. Tisti lozi pa pravijo Belokranjci "Pri vražjem kamnu."

(Dolenjski list)

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
Utah 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
17902 Nottingham Road
Ivanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Avenue
Diamond 1-8029

Ob Tihem oceanu

Piše: FRANK KERZE

PASJI DNEVI—

Vsaka dobra pratika ima zaimek pasjih dni, ki se prične enkrat v sredi julija in gredo dober mesec. Posebnost pasjih dni je navadno velika vročina in pa dosti dela. Na polju vse zori in treba je hiteti, da se spravi med pasjimi dnevi nerado zdravi, zato se pazite, da ne pridete v kakšne težave.

Dan za dnem čitam v časopisju, kako muhasto vreme je na svetu. Po, nekoč velika vročina, drugod nevihte in povodnji. Zmiraj je kakšen trubl na svetu. To se pravi—vedno je dovolj ljudi, ki izkušajo napraviti kak trubl—ne zase, ampak za druge.

Pasji dnevi v naši Kaliforniji so jako enaki, kakor dnevi v zimskih mesecih. Po treh letih bivanja v ti državi, sem se prepričal, da so tukajšnji zimski dnevi prijetnejši od takozvanih letnih. Ni nobenega mraza. Sem dobro založen z raznimi suknjami, ena težka, zimska, druga ložja za pomladanske in jesenske dneve tam kje ob jezeru Erie. Potem pride še ena lahka suknja, za njo pa deževni plašči—eden za resničen dež, drugi pa zato, da se človek malo bolj postavi. Vidite, vse te suknje mi leže nekeje. V zadnjih treh letih sem rabil samo parkrat površnik. Pa ga ni bilo potreba. Če kdaj malo zahladí, privlečejo ljudje kakšne svetarje, pa gre.

Zanimivo je to, da so juljski večeri primeroma tako hladni, kakor povprečni zimski dnevi. Podnevi greje sonce, da se počuti človek kakor v peči. Komaj zleze sonce nekam za Tihí ocean—pa je že tukaj. Mislim reči—hladna sapa, ne močna. Čisto polahko prileze kakor mačica izza plota in človeka kar strese. Ta blagor nam prinaša naše morje. Vsak dan nam pošilja redoma tisto blaženo sapico, ki poživí vse, kar doseže. Včasih naravnost od zapada, največkrat pa od jugo-zapada ali severo-zapada. Ta sapa pripravljá nebo za dež. To se pravi, povsod drugje na svetu bi človek prisegel, da bo grmel, bliskalo se in padalo, kot bi bil vesoljni potop. Včasih so oblaki tako polni dežja, da človeka kar močijo, kakor da bi stal pod hladnim pršom. Pa mine ura ali dve in že se prikaže sonce neke nad gorami. In potem pritisne gorak dan. Od marca pa tje do Božiča ni da bi v Kaliforniji prerokoval dež. Ga ne bo.

V Kaliforniji se dela in služi kakor mogoče nikjer na svetu. Mi imamo polno tovarn za ero plane. Zato smo na glasu, da se tukaj izdela 52 procentov vseh eroplanov, kar jih premorejo na vse države. Te tovarne pridejo dostikrat v razgovor. Ljudje da nes delajo—kaj bo pa, kadar bi konec vojske? Pravijo, da to ne bo nič premenilo. Ampak tisti ki to govore, ne vedo, kako pride tista šiba božja, ki ji pravimo depresija. S številkami dokazujejo, da je nemogoče, da bi se še enkrat vrnil časi, kakor smo jih imeli od leta 1929 pa do začetka druge svetovne vojne. So to profesorji, strokovnjaki in razni vremenski prerokvi, ki se podobni tisti teti, ki je enakomerno prerokovala: dež bo. Če ga ni bilo, se ni oglasila. Če je pa res prišel dež, je pa rekla: saj sem vedela, da bo dež.

Torej depresija. Kaj mislite o nji? Jaz pravim, da bo tako, kakor tiste vrstice v neki narodni pesmi: dež za soncem mora biti, za veseljem žalost priti. Cene, kakor so danes, so nemogoče. Zakaj mi imamo cene, ki se že norčujejo iz nas. Poglejte, naša vlada ima toliko pšenice, da ne ve kam z njo. Letošnji pridelek bo zopet za polovico večji, kakor lanski. Torej—zalogo imamo toliko, da ne vemo kam z njo. Letina kaže tako, da bo še vse-

ga več, kakor je danes. A greš v prodajalno in kupiš hleb kruha, pa ti računajo par centov več kakor pred dobrim tednom. Da bi se bila pšenica podražila, tega ne. Jo imamo več kakor preveč. Odkod pridejo cene, ki rastejo kar pred našimi očmi?

To bi radi vedeli, kajne? Jaz tudi. In ker ne najdem odgovora, sem začel misliti, da gre svet na "ta debelo." To bi se reklo, da ne vemo več, kaj delamo, ali pa, da ne znamo več računati. Toliko milijonov od našega davčnega denarja pojde zopet za pšenico, koruzo, bombaž in za vse drugo. Vlada pravi, da mora kupovati, kar je preveč, drugače bi cene padle in farmerji izgubili. Torej moramo podpreti enkrat to, enkrat drugo grupo. Vse pridejo na vrsto, samo Peter Zajček ne. To je vsakdanji človek, ki nima ne farne, ne žita—ima pa gotove potrebe, za katere mora skrbeti vsak dan. In tam gre vsa plača. Farmer ne more in ne sme izgubiti, delavec v industriji tudi ne. Torej je edino logično in pravilno, da izgubi Peter Zajček, katerega itak nikdo ne vpraša, ali je zadovoljen ali ne, ali more živeti s tem, kar zasluži ali ne. Dolgo sem na svetu in v življenju sem podpiral vse mogoče delavske štrajke—samo svojega ne. Ga ni bilo nikdar. Če sem se hotel kdaj kje pritožiti, pa so mi zabrusili, kakor kje daleč na Balkanu: šuti momec i plati.

Zanimivo je to, da smo mi velika država, sama zase, polna vsega in bogata, da človeku zmanjka številk. A vendar ne moremo živeti, kakor bi sami radi. Odvisni smo od ostalega sveta. Če mi dražimo, izgubljamo pri naših sosedih. In še več. Mi ne moremo nikamor prodati vsaj za dober denar ne, ker ga nima nikdo.

Vidite, take-le misli se pode človeku po glavi med pasjimi dnevi, zato nam postaja še bolj vroče, kakor je v resnici. Mi imamo vsak zase problem, ki ga ne moremo rešiti, a vsi skupaj imamo velikanske naloge, pred katerimi samo stojimo in čakamo. Kdo jih bo rešil? Same se ne bodo. Mi si jih ne upamo. In kakšne posledice rodi vse to?

Farmer se boji za svoje priredelke in priredbe. Delal je leto in dan, da pokrije vse mogoče izdatke, a ne ve, kako. Negotov je, da bi kdo kupil to, kar ima on naprodaj, vsaj po ceni ne, kakor jo on zahteva.

Torej je izbevan, nekako izgubljen, ker ne ve, kako bo. Delavec se je začel bati za svojo pozicijo. Govoril sem z človekom, ki dela v eni izmed tistih velikih prodajalnih, koder dobijo vse pod eno streho, tudi pičice mleko in žabjo volno. Kako je pri vas?

"Zalogo so polne, skoro natlačene, prodaje vsak dan manj." Je tako: delavec ne more trošiti, če sluti, da se delo ustavlja. Farmer si ne upa kupiti, kar rabi, ker ne ve, kako bodo cene in kako dolgo se bo delalo. Vsak človek nosi sabo svoj strah, ki pa ni prazen. In če vse to privzame na dan v enem in tistem trenutku, imamo zbegano, kateri pravimo depresija.

Te dneve so zborovali v našem Los Angeles trgovci pohištva. Tukaj imamo namreč drugo največjo produkcijo pohištva v naših državah. Upeljali so nekaj novih rizb in šli lepo domov. Doma prodajajo stole, ki so bili navadno kak poldrugi dolar—reci in beri: po dvajset in več dolarjev.

Greš na trg in pogledaš za sadje. Ni tako dolgo od tega, ko je znana trgovina A & P prodajala v New Yorku v svoji prodajalni breskve po dolar za burščelj. Danes so pa tukaj, koder zore in gnijejo po tleh—po \$1.50 (Dalje na 3. strani)

MAKEDONIJA IMA RUDNA BOGASTVA

Ljudje so se nekako navadili govoriti o Makedoniji, da je dežela bogata s starinami, z ljudskimi običaji, s pisanimi nošami in s prelepimi narodnimi pesmi. Včasih je beseda nanesla tudi na gospodarstvo Makedonije, tedaj pa so ljudje rekli, da je to kmetijska dežela. Po starih navadah pa mnoga naselja—Rudnik, Rudnici, Demir Hisar (Železni hrib), Demir Kapija (Železna vrata)—pa se je dalo sklepati, da so v Makedoniji bogata rudna ležišča. Nekatere izmed rudnikov, ki jih sedaj obnovljajo, so izkoriščali že za rimskih časov, pa tudi v stoletjih turške nadvlade. Tako je bilo z velikim svinčnim rudnikom Zletovo pri Kratovu v vzhodni Makedoniji, o katerem pripovedujejo tudi nekateri potopisi iz poznega srednjega veka. V stari Jugoslaviji so začeli kopati rudo v nekaterih makedonskih rudnikih, na primer v Zletovu in v Raduši, toda le v zelo omejenem obsegu. Tudi podjetja so si delala z majhnimi investicijskimi sredstvi velike dobičke.

V večjem obsegu je začela Makedonija odpirati in izkoriščati rudna bogastva šele po osvoboditvi, ko je bil ustanovljen Zavod za geološka raziskovanja. Te ustanovi, ki so jo pri delu podpirali strokovnjaki drugih republik, gre zasluga za velike uspehe na tem področju, doseženi v tako kratkem razdobju. Ob napornem delu znanstvenih delavcev in makedonskih rudarjev dobiva ta republika iz dneva v dan jasnejšo podobo dežele, bogate z rudami, hkrati s tem pa raste tudi novo, napredno industrijsko področje nove Jugoslavije. Razen tega, da so mehanizirali proizvodni proces v starejših rudnikih in jih močno razširili, so odkrili mnogo novih, pomembnih nahajališč rude v raznih pokrajinah Makedonije. Ta rudna ležišča že izkoriščajo ali pa bodo začeli kopati rudo v njih v najkrajšem času.

Po pomenu in proizvodni zmogljivosti spadajo med najvažnejše makedonske rudnike: svinčeni rudnik Zletovo pri Kratovu, rudni bazen kroma "Raduša" pri Skoplju, manganov rudnik Cer pri Kičevu, kromov rudnik Rabrovo pri Valandovu, lignitna rudnika Oslomej in Živojno v kičevskobitojskem rudnem bazenu, trije rudniki oniksa, devet kamolomov za marmor, rudnik srovega mavca, azbestni rudnik pri Štipu itd.

Zavod za geološka raziskovanja je že prva leta po osvoboditvi ugotavljal tudi nova rudna ležišča. Tudi v tem so bili doseženi veliki uspehi. Zavod je odkril bogata ležišča kovinskih in nekovinskih rud. Zadnja leta je zavod posvečal posebno skrb raziskovanju ležišč železne, bakrene in drugih važnih rud. Eden največjih uspehov pri tem delu je nedvomno odkritje velikih ležišč železne rude okrog Kičeva.

Z dosedanjimi raziskavami so ugotovili v tem predelu tolikšne zaloge železne rude, da bo tu mogla nastati naša druga Zenica. Na temelju teh ugotovitev so napravili načrte za veliko železarno v Kičevu. Pripravljalna dela so se že začela. Zaradi neizbrpnih zalog železa in drugih rud pri Slepču, Tajmisti, Jadovu in drugod v bližini Kičeva bo zrastle to mesto v nekaj letih v veliko makedonsko metalurško središče.

Železarno bodo gradili po načelih najmoderneje tehnike. Po zmogljivosti bo ta železarna druga v naši deželi, takoj za Zenico. Samo v železarni bo delalo okrog 200 delavcev, 100 tehnikov in 40 inženirjev, v rudnikih pa še okrog 200 rudarjev. Če upoštevamo, da bo proizvodni proces tako v železarni kakor v rudnikih stoodstotno mehaniziran, priča število delavcev, ki

bodo delali v tem našem novem industrijskem središču, že samo po sebi o veliki moči kičevskega metalurškega zavoda.

Z zgraditvijo kičevske železarne pa postaja tudi vprašanje elektrifikacije Makedonije, vsem drugačno. Poprej so menili, da bo to vprašanje urejeno za daljše časovno obdobje, ko bodo zgrajeni mavrovski hidrokombi-nat in druge elektrarne, ki že obratujejo. Toda dosedanja električna energija skupno s tisto, ki jo bo dajalo Mavrovo, ne bo kri-la niti polovice potreb te velike železarne, ki bo sama porabila milijardo kilovatnih ur električne energije na leto. Zaradi tega je v načrtu še nekaj velikih hidrocentral na Vardaru in Crni reki. Na Vardaru bodo zgradili dve veliki vodni elektrarni. Na centrali Vardar II in na centrali Crne reke se bodo dela začela že letos.

V kičevskem rudnem bazenu so našli tudi velika ležišča premoga. Povečali bodo eksploatacijo tudi v lignitnih rudnikih Nerezi in Katlanovo pri Skoplju ter v Strezovici pri Kumanovem, kjer so znatna ležišča premoga.

Posebne pomena za makedonsko gospodarstvo je nedvomno tudi proizvodnja kaolina, ki je pogoj za proizvodnjo porcelana. Bogata ležišča te rude so odkrili pri Pehčevu, blizu Građanske pri Bitolju, pa tudi pri vasi Donje Sonje v okolici Skoplja in pri Velgotu. Tam so našli tudi kaolinsko rudo, imenovano "kaloazit," ki jo štejejo med najboljše na svetu. Zaradi teh odkritij so začeli graditi veliko tovarno porcelana v Titovem Velesu, ki bo kmalu dograjena. Letna proizvodnja te tovarne bo znašala 6500 ton porcelana za gospodinjstvo in za sanitetne naprave.

Znanstveniki so odkrili tudi velike zaloge drugih, nekovinskih rud pri vasi Usija blizu Skoplja. Našli so ležišča cementnega laporja, katerega zaloge cenijo na okrog 900 milijonov ton. Zaradi teh odkritij so začeli pred letom dni graditi veliko cementarno in steklarno pri Skoplju. V gradnji so tudi velike tovarne izolacijskega materiala in oniksa v Prilepu ter kombinat za kromove spojine pri Tetovu, separacija azbesta iz rudnika Bogoslovce pri Štipu pa že obratuje.

Makedonski geologi so raziskovali tudi ležišče bakrove rude. Prvi rezultati teh raziskav; baker v okolici Demir Kapije, pri Kazan Dolu in pri Kratovu, in to izredno dobre kvalitete. Velikosti teh ležišč še niso mogli ugotoviti, zato jih tudi še niso začeli izkoriščati.

Rezultati raziskav geologov in rudarskih strokovnjakov kažejo na velike zaloge peska, na nova ležišča azbesta ter drugih rud. Prav tako so ugotovili nahajališča granita, distena i. dr., računajo pa tudi z ležišči andezita pri Zabanoču, Prilepu in v kumanovskem predelu. V gorskem mestu Bistra v zahodni Makedoniji blizu Galičnika so našli bogata ležišča manganove rude, toda izkoriščanje v širšem obsegu za sedaj še ni mogoče zaradi slabih prometnih zvez. Pri površnem raziskovanju rečnih naplavin so ugotovili v Makedoniji tudi zlato, platino in druge dragocene kovine.

Plodovito delo makedonskih geologov je zagotovilo rudarjem te naše republike močan razvoj. Mehanizacija delovnega procesa je najbolj vplivala na dvig storilnosti v makedonskih rudnikih. Zelo so povečali proizvodnjo ne le v Zletovu, Raduši in na Ceru, marveč tudi v drugih makedonskih rudnikih. Povezava rudnika Raduše z normalnotirno železniško progo Skoplje—Gostivar je za ta rudni bazen velikega pomena. Ko bo zgrajena nova proga Prilep—Kičevo, se bosta

OB TIHEM OCEANU

(Nadaljevanje z 2. strani)

za tretjino bušlja ali kakor pravijo tukaj: "lug." In cene drže. V gorkih dnevih vsak dan segnje je toliko sadja, kolikor ga sne ves svet. Segnje—pravim, ker se boje prodajalci znižati svoje cene in z njimi svoj profit.

Amerika je tako bogata, da bi lahko imeli vsi ljudje tukaj vsega dovolj. Da nimamo, nisem vzrok jaz ali ti. Če midva govoriva, ne zaleže nič. Človek vse vidi in se vprašuje: kako dolgo? Zmiraj—ah, kje? Enkrat bo že drugače. "Seveda," potrdi Peter Zajček.

"Seveda bo drugače. Ampak jaz bi rad videl, da bi se to zgodilo zdaj, dokler sem še živ. Jaz sem potreben, da se me plača, ker sem nosil žrtve na vse strani."

Ker sem baš pri splošni druginji, bi rad povedal še eno, ki je sicer debela, ampak resnična. Saj jo je spravil v svet naše statistični urad, koder je vse premerjeno in pravačeno.

"Mi delimo farmerje v tri skupine. Vsaka šteje po eno tretjino. Torej: prva tretjina so farmerji, ki pridelajo osemdeset procentov vsega, kar imamo. Druga tretjina pridelata šestnajst procentov in tretja pa samo štiri procenote. Kdo je torej tisti, ki dobi vse, kar pride podpore? Tisti, ki jo najmanj rabi in ki ima vsega največ."

Ni treba, da vam jaz povem, zakaj napravi ena tretjina skoro vse, kar imamo. Zato, kajne, ker ima dobro zemljo, fine stroje in moderno znanstvo. In tisti, ki pridelajo vsega skupaj eno četrtno? Kaj imajo tisti? Prijatelj, slabo zemljo, so brez potrebnih strojev in nimajo drugega pokazati, kakor velike družine.

Zanimivo je, da ima industrija sama prav tako tri tretjine, od katerih ena zmore vse. In če bi vse ljudi v naših državah spravil v take tretjine, bi dobil resnično sliko človeškega položaja.

Toda pri industriji se bo slika kmalu premenila. Vzrok tega bodo avtomatični stroji, ki so bili včasih samo v pravljicah, danes so pa v resnici. Kar pogledate današnji pralni stroj. Odmoči perilo, potem ga opere, nato v dveh ali več vodah izplahne, potem ga ovije in nazadnje tudi posuši. Vse to gre samo—medtem, ko je bilo to včasih najtežje hišno delo za vsako žensko.

Sveti Pavel je rekel, da kdor ne dela, naj tudi ne je. Mož bo moral počasi izpremeniti ta rek, ker živimo v času, ko prevzema stroj vse delo. In vse to dosti hitreje, popolneje in lažje, kakor je mogel človek z delom svojih rok.

Misli—same misli—a v vsakem stavku je živa resnica.

Nesreča ne počiva

Osemletni sin nameščena Roman Jereb, Studenec 17, je bil radoveden in je prijel za električno žico. Streslo ga je tako močno, da je padel po bregu, si pretresel možgane, se opeknel in hudo poškodoval prsni koš.

Pri obiranju češenj je padel z drevesa Zoran Gostin, Staničeva 6. Zlomil si je levo roko.

Ana Repar, gospodinja iz Iga 48, je padla z voza in si hudo poškodovala hrbtenico.

Delavcu Francu Demicu so se splašili konji in ga z vozom pritiskali ob škarko. Ima odprt zlom leve roke in več ran po telesu.

Pri padcu s kolesa si je pretresel možgane in dobil druge številne rane Pavel Koprivec, Briše 26.

povezala z vso našo deželo tudi kičevsko-bitoljski rudni bazen in nova kičevska železarna.

Doksim Muratovski
(Po "Ljudski pravici")

NOVO UMETNO JEZERO MED LOGOM IN CEZSOČO BI BILO VEČJE OD BOHINSKEGA JEZERA

LJUBLJANA — "Elektroprojekt" v Ljubljani proučuje idejni projekt Dr. inž. Vladimira Šlebingerja o zgraditvi nove hidroelektrarne centrale pri Kobaridu, ki bi vodno energijo dobivala iz velikega jezera v gornji dolini Soče med Jalovcem, Mangartom in Predelom. Idejni projekt predvideva zgraditev pregrade pri Logu Cezsočkem, ki bi imela v sredini višino 70 metrov in kubaturo 2-350.000 m³. Površina jezera bi znašala okoli 5,5 kvadratnih kilometrov ter bi s tem znatno prekašala površino Bohinjskega jezera, ki znaša 3,14 kvadratnih kilometrov. Novo jezero bi vsebovalo 320 milijonov kubičnih metrov vode ter bi bilo po 10,7 kilometrov dolgem rovu povezano s strojnico pri Kobaridu. Instalirana moč nove hidroelektrarne bi znašala 148.000 kilovatov, letna zmogljivost pa 533 milijonov kilovatnih ur električne energije. Če bi se v sporazumu z Italijo Rabeljsko jezero po

že obstoječem rovu speljalo v dolino, Predilce in s tem v novo jezero, bi se zmogljivost nove hidroelektrarne še povečala.

HC Kobarid bi s tem bila največja elektrarna v Sloveniji. Od sedaj obratujočih hidrocentral je najmočnejša Fala s 43.400 kilovatov, od doslej predvidenih pa HC Prapetno bohinski projekt s 128.000 kilovatov. Z uresničitvijo novega kobaridskega projekta bi se popolnoma spremenil načrt gradnje hidrocentral na omejenem delu gornje soške doline. Novo jezero bi pokrilo vas Cezsočo, navzlic temu pa bi uresničenje načrta bilo ogromnega pomena za razvoj turizma in sploh gospodarstva gornje soške doline.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

A KISS FOR TESSIE...

DOING A BIT of good-natured clowning for the camera, an airman plants an affectionate kiss on one of his turret guns. Yet we realize—as he does—that there's another side to this picture. For the job of keeping America strong is a mighty serious one. And we know now that peace is only for the strong.

You are in this Defense picture, too! Stop and think about it: your United States Savings Bonds provide the economic strength to protect America, just as the people in our Armed Forces provide the military strength. By investing in Bonds you are helping to build a sturdy economy for your country—and a more secure future for yourself and your family.

If you aren't one of the 43 million Americans who own Bonds, why not become one now—today! Join the Payroll Savings Plan where you work—a practical way to save, because it saves something out of your pay check before you're tempted to spend it.

Don't put it off—get started today! Invest regularly in United States Savings Bonds—a simple, sure, safe way to save for your future, and for the future of America.

Here's how E Bonds now earn more money for you!

Now safe, sure U. S. Series E Savings Bonds pay an even better return than ever before... thanks to 3 brand new money earning features announced by the U. S. Treasury.

1. Now every Series E Bond you get begins earning interest after only 6 months. It earns 3%, compounded semi-annually, when held to maturity.
2. Every Series E Bond you own can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without your lifting a finger!
3. All maturing E Bonds automatically earn interest at the new, higher rate (average 3% compounded semi-annually) for 10 more years. Your original \$18.75 can now repay you \$33.67. \$37.50 pays back \$67.34. And so on.

Start now! Invest more savings in better-paying Series E Bonds—through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank!

PEACE IS FOR THE STRONG!
FOR PEACE AND PROSPERITY INVEST IN
U. S. SAVINGS BONDS!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

NA GORIŠKEM ŽANJEJO ŽITA

Na goriških žitnih poljih že rumeni žito, katerega težko klasje se ziblje in valovi v rahlem vetru, da ga je veselje pogledati. Klasi so polni zlatorumenega zrna in obetajo dober pridelek.

Na Spodnjepavskem žito najprej dozori. Kmetje so izkoristili boljše vreme zadnjih dni. V Mirnu in Biljah so v nekaj dneh že vse poželi. Sedaj je žetev v polnem teku po Srednji Vipavski. V višinskih predelih pa bodo nabrusili srpe v začetku prihodnjega meseca.

B. J. RADIO SERVICE
SOUND SYSTEM
INDOOR — OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno
1363 E. 45 St. — HE 1-3028

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: Endicott 1-3113

Dva pogrebna zavoda
za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebniško
postrežbo
po
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
pokličite
A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1035 East 62nd St.
Hollywood 1-3018 • Kalamazoo 1-5899

ZAVAROVALNINO
PROTI
Ognju tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd
preskrbi JOHN CENTA, 13417 KUHLMAN AVE.
Pokličite MU 1-0811

SEDAJ JE ČAS
za popraviti ali staviti novo streho ali žlebove.
Vršimo vsa, v kleparsko stroko spadajoča dela.
Naše delo je poznano kot prve vrste, je zanesljivo in jamčeno.
Cene so zmerne. — Se priporočamo v naklonjenost.
FRANK KURE
Lahko pišete na ta naslov:
R. F. D. 1, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: Newbury 823

"Shore Enough"
CEDAR POINT
ON LAKE ERIE
Fun Under The Sun!
Family • Fishing • Relaxation for the entire family • Fishing, boating, swimming, tennis, picnics, free movies, free dancing, entertainment, new Midway attractions • Good food at popular prices • Sunday services for all faiths • Season extends through Labor Day
Hotel Breakers
Reservations Now
Cleveland Office
SU 1-7280
U. S. HIGHWAY 6, six miles east of Sandusky
Finest BATHING BEACH in the World

PREDELJEM IN PRENAVLJAM
kuhinje in kopalnice ter napravim lepe rekreacijske sobe. Vlagam asfaltno podo in stene obijem z vsakovrstnimi ploščami (tiles).
Dobro, zadovoljivo delo po zmerljivi ceni.
Vprašajte za proračun.
STANLEY DOLENEC
19870 ORMISTON AVE.
KE 1-6597

FOR A VACATION GO TO
"HOLIDAY INN"
Twenty-two room hotel on the shore of beautiful TORCH LAKE in MICHIGAN. Reasonable rates, centralized showers, beach privileges, five lakes to fish in. Under Slovenian Management TORCH LAKE is located between Routes 31 and 131 in KALKASKA COUNTY, 30 miles out of TRAVERSE CITY, MICHIGAN.
For information write to
JOHN KOSUTA
R. F. D. 3
GENEVA, OHIO

VAS MUČI GLAVOBOL?
Nabavite si najboljšo tableto proti glavobolu v naši lekarni.
Cena 50c.
MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

NAPRODAJ
GOSTILNA NAPRODAJ
z D 5 in C 2 licencami. Dober promet—ni dosti hrane. Blizu prometnega križišča na zapadni strani. Cena zelo zmerna, ker je bil lastnik pozvan izven mesta. Za podrobnosti pokličite
WO 1-6889

ISČE SE STANOVANJE
ZAKONCA
brez otrok, oba zaposlena, iščeta stanovanje s 4 neopremljenimi sobami in garažo poleg. Med E. 55 in E. 79 St. Kdor ima za oddati naj pokličite po 6. uri zvečer.
EX 1-8186

DELO DOBIJO MOŠKI
TOOL ROOM
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
AND
MACHINE REBUILDERS
Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške in mnogo podpore za delavce. Ta dela so na razpolago v naši tovarni na E. 93 in Woodland ter v naši tovarni na E. 152 St. Prosilci naj se zgledajo na uposlojevalnem uradu na E. 152 St.
MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 EAST 152nd ST.

JANEZ JALEN

Trop brez zvoncev

POVEST

(Nadaljevanje)

Na prisojni strani v Lazku so se razcvetele zlatorumene brkončice. Na ravni pod njimi je Peter golorok vihtel kramp, odmetaval z lopato pist in drobnih pesek, z rokami odnašal drobnejše kamne, debelejša pa izkopane valil na stran. Tako je bil zaverovan v delo, da niti slišal ni, kdaj se je ustavila za njim Grmova Špelca. "Nikar se tako ne ženi," ga je ogovarila.

Peter se je naglo obrnil: "Lej jo, kaj si ti?"

Špelca se je hudomušno nasmejala: "Mar ne smem priti pogledat, kako znaš zase in za Jerco gnezdo?"

Peter je bil v zadregi. Da se izmota, je povabil Špelco: "Najrajši vidim, če vsak dan prideš. Boš pomagala kopati?"

Špelca se je zasmejala: "To bi mi kazali osle."

Petru je bilo nerodno: "No —, Nisem mislil zares."

"Vem. Nisem več tako otročja." Sedla je na obtesane trame: "Tudi nikar ne misli, da me je radovednost prignala. Le z očetom sva rekla, da bo zate in tudi za druge prav, če ti nekaj sporočim."

"Kaj pa?" Peter je odložil lopato in prisedel k Špelci. Ni mogel prikriti, da je nestrpen. Obnavlja se mu je Grmova pričela pripovedovati, da sta z očetom šla po zadnji voz senu v Vojah in videla, kako se je spustil orel v snežni plaz pod Prevalo in se tam dlje časa mudil. Oče, ki na daleč ostro vidi, meni, da je trgala gamsa, katerega je najbrž pozimi vzel in zasul plaz, pa je sedaj odkopel. Velel je Špelci, naj Petru sporoči, če bi mogel priti roparju kako do živca, da ne bo poleti odnašal jaget in kozličev. "Samo zato sem prišla. Da veš," je Špelca končala svoje sporočilo.

Peter se ji je prav lepo zahvalil in obljubil: "Se danes pojdem pogledat." In sam ni vedel, kdaj je začel Špelci razkladati, kakšno hišico si postavi: kje bo kuhinja in kje peč, na kateri strani shramba in kje koplje klet, in da bosta kasneje zgoraj še dve sobici. Špelca ga je poslušala samo z enim ušesom, z drugim pa je lovila petje škinkavcev, senic in kosa.

Kakor bi odrezal, je Peter nehal razlagati svoje načrte. Zagledal je bil žandarja Kranbergerja, ki je prihajal naravnost v Lazek. Opozoril je nanj tudi Špelco. Prvi trenutek je hotela zbežati, pa si je hitro premislila. Utegnil bi si domisljati, da se ga boji, ali pa jo celo dolžiti česa nepoštenega. Tega veselja mu ni privoščila. Sicer je bila pa tudi radovedna, kaj hoče Petru. Da dobrega nič, to je vedela. Morebiti je bilo pa prav namenjeno, da se je zamudila. Bo imel Peter vsaj pričo, če si prideta navzkriž. Špelca bi sedaj ne odšla, tudi če bi jo kdo podil.

Kranberger je malomarno voščil dober dan in koj vprašal Petra, kaj misli postaviti.

"Hišo, kakor vidite," je rezko odgovoril Peter.

"Komu?" je bil kratek žandar.

"Sebi. Komu pa drugemu?"

"Pa imaš dovoljenje?"

"Kakšno dovoljenje?"

"Stavbeno."

"Saj še nič ne stavim."

"Je mar vsa ta razvleka nič?"

Je zasmehljivo pokazal žandar na zložen les in razmetano kamenje ter potegnil iz torbe zapisnik. Izpraševal je in zapisoval.

Peter mu je priseključno odgovorjal. Svoje preziranje mu je pa kazal s tem, da je grede odnašal kamenje. Špelca se je umaknila nekaj korakov stran v breg. Odtrgala je tri štiri cvete brkončice in jih preizkušala, kako kateri poje. Kranberger se je kar ripil od jeze, reči si pa Špelci ni upal nič. Vedel je, da bi ga žgoče zavrnila, lovec bi se mu pa smejal.

Raztogoten, ker se ni mogel znesti, je pokazal s prstom razjo na razstreljeni skali v ozadju: "Od česa pa je tole?"

"Od svedra." Peter je vrgel kamen na kup.

"Od kakšnega?"

Petru je bilo preveč. Vtaknil je roke v hlačne žepce, se ustopil pred žandarja in zasmehljivo povedal: "Od takega, s kakršnim je Bohinjec kravo odr, pa prej kakor mesar s figo."

"Kaj? Še norčeval bi se rad."

"Prav nič. Če je bilo pa res."

In Peter je na dolgo in široko pripovedoval, kako je Bohinjec stavil z mesarjem, da bo prej odr kravo s svedrom kakor on s figo. Mesar je mislil na sveder za les, Bohinjec je pa vzel takega za vrtnanje kamenja in je kravi čez bočnik kožo kar odtolkel, kakor po navadi naredi mesar z mesarico. Tokrat je pa ni smel vzeti v roke. Pa je Bohinjec stavil dobil.

"Kaj ga ni dobro sparil?" se je oglasila Špelca.

Kranbergerju je bilo malo nerodno, odnehati pa ni maral. Holte je vedeti kje je Peter dobil smodnik, kdo mu je dovolil razstreljevati kamen in še to in ono. Peter se je skliceval na svoje lovske pravice. Nazadnje se mu je pa zdelo le preneumno. Zabrul je žandarju: "Nikar me ne mudite. Jaz ne utegnem kakor vi." Pobral je kramp in začel znova kopati.

"V Radovljico boš pa utegnil iti."

"Že davno sem izprevidel, da mi hočeš delati pota." Petru se je za malo zdelo, da bi Kranbergerja še vikal, saj tudi on njena ni. Pa tudi odgovarjati mu ni hotel več. Niti odzdravil mu ni, ko je odšel. Špelca tudi ne.

Petru se ni ljubilo več delati. Saj je bil tako namenjen pod noč v Ukanc. Celo pri Tkalcu je povedal, da bo šel. V Vojah pa kar mora iti. Špelco je pospremil dlje, kakor mu je pot kazala, in sam ni vedel, kdaj ga je minila vsa nejevolja.

Doma se je opravil za prenočevanje v gorah. Oprtal si je tudi tri težke sklopce, da jih nastavi orlu. V Plazu pod Prevalo je res dobil gamsovega kozliča, v prvi konec že vsega razkljuvanega. Urno se je lotil dela. Kozliča je odr, razpostavil sklopce v dokajšen trikot, jih zvezal med sabo, vrvi pa zabrskal v sneg. Sklopcev ni mogel zakopavati, bi primrzili. Zato je pa vse želeje skrbno pokrtil z razrezano gamsovo kožo. Mračilo se je že, preden je opravil. Obrisal si je roke ob sneg, si jih otrl in prižgal tobak. Spodaj ob vodi je počil strel.

"Vraga!"

Petra je kar vrglo za košat borovec. Vedel je, da strelca ne dohiti pred nočjo. Zato se je rajši odločil za opazovanje od daleč.

V dolini pod njim se je hitro močilo. Skozi daljnogled je še razločil, da je stopil na pot visokorasel možak, brččas s srnjakom na hrbtu. V katero smer je

odšel, je vedel, več pa bo skušal dognati jutri.

Zjutraj se mu ni prav nič mudilo vstati. Ni maral šariti okoli, da bi ne zmotil orla. Sonce je stalo že precej visoko, ko ga je videl prileteti v plaz. Spustil se je na nastav in se koj spet odgnal, pa ni mogel odleteti. Peter je vedel, da se je ujel. Z visoko palico v roki in s puško prek hrbta se je pognal v strmino in prisopihal v plaz.

Zvezane sklopce je orel dokaj daleč pretegnil, dvigniti jih pa ni mogel. Sršče je gledal Petra, ki se mu je bližal z dvignjenim palico. Zapihal je proti lovci, Peter ga je pa udaril po glavi. Orel se je stisnil kakor mrtev. "Ne boš me," mu je Peter odkimal s kazalcem. "Da poginjaš, bi trepetal." In je znova pudaril. Orel s je znova pognal proti njemu, zamahnil z razčepenimi kremplji proste noge — za drugo je bil ujet — in usekal s kljunom. Peter je odskočil, da bi bil skoraj zdrknil po plaz. Previdno se je spet približal orlu. Po nekaj udarcih je ptič negibno obležal. Bil je tisti, ki je z okvarjeno perutjo ušel iz boja nad dolino triglavskih jezer.

Peter je spet skrbno ugretil in nastavljal sklopce in se podrsal po palcu. V stanu, kjer je prespal noč, se je komaj mimogrede pomudil. Mudilo se mu je za sinočnjim strelcem. Res je ugotovil, da je ustrelil srnjaka. Tudi sledovi velikih čevljev so se poznali v snegu. Petru so se zdeli znani. Kje jih je videl? Spomnil se je na vožnjo lesa izpod Zatrepa in prebledel. Prepoznal je odtis, čeprav bi ne mogel priseči. Bil je pa preverjen, da je sinoči v Vojah ustrelil srnjaka Jerčin oče, Boštjan Tkalce.

Gorko sonce je budilo pomlad. Vse naokrog so peli ptiči in klicali novo življene. Hribarjev Peter pa je iz roke v roko prekladal mrtvega orla in hodil s povešeno glavo proti domu.

Opazni ženini

Cvetni teden je pričela priletati črna kuretnina na rastišča. Zapeli so prvi petelini. Pa se je vreme sprevrglo in so spet utihnili. V dolini je dež spral pajčevina, sto mreno raz ozimne in travo. Vrh Rudnice in Studora je pobelil sneg. V gorah ga je padlo za dobro ped, ki je pa hitro skopnel, brž ko ga je obsijalo sonce.

Senice, ki so pozimi na oknih prosjale za bučne pečke, so skoraj vse odletele v goščave. Strnadi so se z dvorišč porazgubili na polje in v senožeti. Na vrtovih pa so zagospodarili ščin-kaveci.

V jezeru so zagagale race. Taščiča je požvižgajoče drobila od prvega svita do poznega mraka. Drug za drugim so se vračali ptiči z juga. Med hišami in skednji v vaseh so švigale prve lastovice. Rastoča pomlad, konec pošta in bližnja velika noč so budili v ljudeh veselo voljo.

Hribarjev Peter je postajal od dne do dne bolj zamišljen. Vne-ma, da si čimprej postavi lastno streho, ga je minevala. Z Jerco sta nekam pridržano govorila. Oba sta se zavedala, da si nekaj prikrivata. Oba sta pa tudi vedela, da vsakega po svoje boli strel v Vojah.

Peter si svojega opazovanja in

dognanja, kdo je najbrž v zgodnji pomladi ustrelil srnjaka v Vojah, ni upal nikomur razodeti. Stricu Tomažu bi bil rad zaupal in kar grdo se mu je zdelo, da mu ni. Prav on mu je pripomogel, da bo na jesen, če bo šlo vse po sreči, stanovanj v lastni hiši in se mu ne bo treba ženiti na roke. Čeprav ne lahko — težila so ga že leta in še vedno je upravljal lovsko službo — mu je hodil pomagat, kadar koli je utegnil. Večkrat, ko sta zidala podstavek in žagala bruna, je že odprl usta, da bi povedal, pa se je vselej ustrašil. Stric bi mu utegnil oponesti, kako ga je svaril, naj se pri Tkalčevi nikar ne prenaagli, in on bi mu moral dati prav. In kdo ve, kaj bi mu stric nasvetoval ali pa celo zahteval. Najraje, da naj zgovor z Jerco podere, ko nikoli ni mogel kaj prida Tkalca. Ljudem bi se dal v zobe in kaj bi rekel Vencelj! Seveda, če bi mogel Boštjanu dokazati, da je bil res on. Pa bi moral molčati in vsi bi rekli, da je Jerco pustil zavoljo Grmove Špelce. Pa je še tvegano, če bi ga Špelca marala, takega vetrnjaka, kakor bi upravičeno mislila. In če bi tudi privolila, naj povpraša zanjo pri očetu, bi mu utegnil Grm pokazati vrata.

Kakor teka planinski zajec, ki ga vzdigne dober gonjič, venomer v istem krogu hriba ali globeli in se vedno znova vrača na isto sled, tako so neprestano kolobarile Petrove misli in se vedno znova začenjale tam, kjer so se pravkar nehale.

Peter si je kar oddahnil, ko so njega in strica Tomaža poklicali od dela rdečkasti črni zaljubljeni. Odšla sta v gore, vsak v svoje lovišče zasliševati debele peteline in ruševce.

Resa je kakor obnorel. Čutil je zadnje dni zamišljenost svojega gospodarja. S povešenim repom je hodil naokrog, včasih sedel in zdaleč gledal Petra, kakor bi hotel očitati, zakaj se zanj tako malo meni. Sedaj pa, ko je Peter polnil oprtnik, da je postajal čimdalje obilnejši, se je Resa kar tresel poleg njega in nestrpno cvilil. Ko je pa lovec zadel še puško, je začel lajati. Peter mu je dopovedal, da ga ne more vzeti s sabo, da bel pes ne spada na rastišča črne kuretnine, da bi mu vse peteline preplašil, pa Resa kar ni hotel razumeti. Peter je vedel, če ga pusti Zmitkovim, ki so psa lepo oskrbovali, kadar njega samega ni bilo doma, bo Resa pri prvi priliki ušel in prikel za njim. Težko mu je bilo, da ga je moral pripeti na verigo; ni dosti manjkalo, da se ni vrnil in ga spet spustil, tako žalostno je zvesta žival jokala za njim. Seveda, Špelca bi ga znala utolažiti, pri Jerci pa utegne biti včasih celo tepen. Pa naj le poskusi! Da je takrat stal stric Tomaž poleg njega, bi Peter ne bil prav nič pomišljal in bi mu bil vse naravnost povedal. Tako je pa samo hitreje stopil, da čimprej ni več slišal psa.

V rebri za vasjo so se pasli jarci. Pred nedavnim storjena jagnjeta so poskakovala okrog mater. Sonce se je poigravalo na snežnobelih kožuških. Tu pa tam je katero posesalo iz nabrekliga vimena. Matere so jih neprestano klicale k sebi, kakor bi se ba-

le, da jim mladičev ne odnese orel. Peter je vedel, da se v jeseni vsa jagnjeta ne bodo vrnila s planine in da ga bodo gospodari gledali po strani, kakor bi bil on kriv.

V Skalnem bregu so objedale kože odganjajoči česmin. Kozlič, ki so komaj trdno shodili, so se učili trkati med seboj. Po resju in kurjicah, po jetniku in pljučniku in po drugem zgodnem cvetju so šumele čebele, na leski in vrbi ob vodi pa so nabirale obnožino. Med pozvanjanje tankih zvončkov drobne se je mešalo cingljajoče petje senic. Mlad kozarček je skušal oponašati življajočega kosa.

Pred Petrom se je dvignil iz odganjajoče trave metul kopri-var, mimo ušesa mu je pa pri-brenčal zajeten čmrlj. Letel je proti Lazku. Peter se je ozrl za njim in zagledal kamenje in zložene sklade lesa na svojem stavbišču. Preden je spet stopil navkreber, ga je namesto priklenjenega Rese ujela skrb zadnjih tednov.

(Dalje prihodnjik)

Oglašajte v - - - Enakopravnosti

KER JE SEDAJ SKORO V

vsaki hiši televizijski aparat, je poset v večini gledališč zelo pičel, toda naše gledališče uživa še vedno dobro naklonjenost javnosti, ker vodstvo skrbi, da se ob vsaki priliki kaže le naj-novejše filme s sveta, kakor tudi komične predstave.

RKO KEITH'S E. 105th ST. THEATRE

Še je čas za potovanje v stari kraj!

Pozno poletje in zgodnja jesen sta v starem kraju posebno prijetna. Vreme je v tej dobi leta veliko stalnejše kot v maju ali juniju. V gorskih dolinah in na planinah je dovolj hladu, ob morju pa sonca in prilžnosti za kopanje. Tudi na ladjah in letalih ni v tej dobi takega drena kot spomladi in v zgodnjem poletju. Kdor bi torej želel izkoristiti ta čas za obisk starega kraja, naj se nemudoma obrne na trdiko August Kollander, ki mu bo v najkrajšem času oskrbela vse potrebno.

Gospodarska stiska v naši stari domovini še ni minula. Blaga je sicer na trgu dovolj, toda ljudem manjka DENARJA. Tvrdka A. Kollander pošilja denar v vse kraje Slovenije in Jugoslavije po najboljšem menjalnem tečaju. Nekaterih stvari v Jugoslaviji SE VEDNO PRAMANJ. KUJE, sorodniki in prijatelji bodo veseli, če se jih boste spomnili. Tvrdka A. Kollander pošilja pakete po naročilu, odpošlje pa tudi tiste, ki ste jih sestavili sami, če jih prinesete v pisarno.

AUGUST KOLLANDER

6419 ST. CLAIR AVENUE

HE 1-4148

CLEVELAND 3, OHIO

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovenec, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

SPALNO SOBO

DOBI V NAJEM POSTEN

MOSKI.

Pokličite

EN 1-8254

TAVERN FOR SALE

D 5 license. Building with living quarters. Selling due to dissolution of partnership.

Call

OLympic 1-0641

HITRO SE PRIGLASITE

Še dva dni je časa, da lahko kupite vstopnice za veliko manifestacijo v STADIONU, KI SE BO VRŠILA prihodnji PETEK in v SOBOTO VEČER ob 8. URL v NEDELJO za POPOLDAN ob 2. URL, za kar se zavzema Cleveland Plain Dealer, in gre v korist P.T.A. MILK FUND. Skupine narodov-kulturnih vrhov pa dobijo popust 25% če se potom njih kupijo vstopnice. Tako se nudi dvojna korist, če jo hočemo izkoristiti.

Vstopnice po \$2.00 in \$1.50 so rezervirane, po \$1.00 niso rezervirane.

Ker pa ni več časa nego danes in jutri, to je v sredo in četrtek, zato odbor prosi, da se takoj prijavite, kateri dan in kakšno vstopnico naj odbor za vas preskrbi, sicer ne bi odbor mogel drugače vse vrediti, da dobite sedeže.

Pokličite: Mrs. Johanna Mervar, tajnica, EX 1-0069, Math Intihar, IV 1-0678 ali Anton Grdina, HE 1-2088.

Te znamenite in velike ter vredne predstave pa nikar ne zamudite, ker je v zvezi s praznovanjem 150. letnice naše države Ohio.

ODBOR

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

CLEANING and CURTAIN BUSI-NESS.—Heated living quarters, 4 rooms with furniture. Estab-lished 20 years. Must be seen to appreciate.

NEvada 8-9255

REAL ESTATE

MIDLOTHIAN — 14941 S. Avers, \$13,500, Tri-level, 3 bedrooms, oil heat, 2 car garage. Near schools and R. I. transportation. Immediate possession.

FULTon 5-1228

ELMHURST—Owner transferred. Spacious 5 room, 2 year brick ranch, 1 car garage, full basement, 2 natural fireplaces. Land-scaped. Close to North Western train, school, shopping, \$24,500 by owner.

143 Myrtle

Elmhurst 2348-W

FEMALE HELP WANTED

WAITRESSES

Steady Work
Top wages plus tips
Meals and uniforms furnished
ALSO

DISHWASHER

Modern clean kitchen
APPLY AT
KUSPER'S LOUNGE
8155 W. OGDEN AVE.
LYONS, ILL.
Lyons 3-4835

Buy Savings Bonds
REGULARLY